

seneste udvikling i pengepolitikken. Medens hensigten med de valuta-politiske og pengepolitiske forholdsregler i første række har været at afværge en akut kriseagtig udvikling fremkaldt af uroen på de internationale valutamarkeder og specielt usikkerheden med hensyn til den tyske mark, så har de finanspolitiske forholdsregler til formål at sikre stabiliteten i den danske økonomi på længere sigt. Det er risikoen for en overophedning af konjunktoren, faren for et nyt indre efterspørgselspres — som naturnødvendigt ville slå tilbage på betalingsbalancen — der er udgangspunktet for regeringens beslutninger. De forholdsregler, der søges gennemført, sigter derfor dels mod at bremse stigningstakten i det private forbrug, dels mod at begrænse stigningen i statsudgifterne.

De forbrugsbegrænsende forholdsregler består først og fremmest i de foreslåede afgiftsforhøjelser, som i alt er budgetteret til at indbringe 570 mill. kr. på årsbasis. Merprovenuet i dette finansår er, som også nævnt, anslået til ca. 330 mill. kr.

I tilslutning hertil kan jeg oplyse, at det er trafikministerens hensigt at gennemføre visse takstforhøjelser for statsbanerne og postvæsenet samt for lufthavnene. Der bliver her tale om merindtægter, der på årsbasis anslås til 110-120 mill. kr. Disse takster har været uændret gennem 2 år til trods for de betydelige lønstigninger og andre omkostningsstigninger, disse virksomheder har haft.

Sammenlagt styrkes statsfinanserne således gennem indtægtsforhøjelser på i alt 685 mill. kr. for et helt finansår.

Endelig skal jeg kort omtale forslaget om udsendelse af et præmieobligationslån på i alt 100 mill. kr. Dette beløb kan naturligvis ikke adderes til summen af afgifts- og takstforhøjelser. Vi må regne med den mulighed, at kun en del af præmieobligationerne bliver solgt inden finansårets udgang. Det er imidlertid min opfattelse, at der vil være god basis for at emitte et sådant lån til efteråret, og at lånet kan bidrage til at fremkalde en vis meropsparing.

Med henblik på i øvrigt at opmuntre den private opsparing vil regeringen til efteråret stille forslag om at forlænge den gældende lov af 7. juni 1968 om præmiering af opsparing på særlige sparekonti i pengeinstitutterne. Denne lov udløber den 1. juli 1970.

I øvrigt vil regeringen overveje, om der på anden måde kan udformes forslag, som kan bidrage til at stimulere den private opsparing og fremme afsætningen af obligationer.

Jeg skal herefter omtale statens udgiftspolitik, hvor det er naturligt at begynde med de beslutninger, som vedrører indeværende finansår.

På basis af den dæmpning af stigningen i det private forbrug, som nu sker, har regeringen fundet det rimeligt også at bremse stigningstakten for det offentlige forbrug og statens bygge- og anlægsarbejder. Ved vurderingen heraf må erindres, at regeringen i